

**Міністерство освіти і науки України  
Полтавський державний аграрний університет  
Департамент агропромислового розвитку  
Полтавської обласної державної адміністрації  
ІНЦ «Інститут аграрної економіки»  
Eastern European Center of the Fundamental Researchers (Czechia)  
ГО «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку»  
Національний університет біоресурсів і природокористування України  
Сумський національний аграрний університет  
ТОВ «Науково-виробничий центр сертифікації,  
метрології та стандартизації»  
Дніпровський державний аграрно-економічний університет  
Білоруський державний аграрний технічний університет  
Кооперативно-торговий університет Молдови  
Університет третього віку в Громадці (Польща)  
Університет в Бидгощі (Польща)  
Євразійський національний університет ім. Л. М. Гумільова (Казахстан)  
Information Systems Management Institute (Latvia)**

# **Матеріали**

**V Міжнародної науково-практичної конференції  
«Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики»**

**19 травня 2021 р.**

***Полтава 2021***

|                                                                                                                                                    |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>І.В. Охріменко</i><br>ПРОГНОЗУВАННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ ЯК АСПЕКТ<br>СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....                                              | 139 |
| <i>Т.В. Воронько-Невіднича</i><br>ОСОБЛИВОСТІ УЧАСТІ БІЗНЕСУ В ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ<br>СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....                                           | 142 |
| <i>О.А. Галич</i><br>РОЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ДОРАДНИЦТВА У<br>РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ .....                               | 145 |
| <i>О.Л. Горяча, І.І. Княженко</i><br>МАСШТАБУВАННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У<br>ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАСЕЛЕННЯ ПРОДОВОЛЬСТВОМ .....                         | 148 |
| <i>О.В. Мирна, О.І. Сердюк, В.І. Харченко</i><br>ІСТОРИЧНИЙ РАКУРС ПОЛЬСЬКОГО ДОСВІДУ<br>ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ .....                 | 150 |
| <i>Ж.Б. Рахметулина</i><br>ВЛИЯНИЕ КРИЗИСА НА МАЛЫЙ И СРЕДНИЙ<br>БИЗНЕС КАЗАХСТАНА.....                                                            | 153 |
| <i>А.Л. Розмарина, М.А. Андрушко</i><br>АНАЛІЗ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ<br>ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ .....                                      | 155 |
| <i>Т.О. Щетініна, Н.М. Гурська</i><br>РОЛЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У<br>ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ .....                         | 158 |
| <i>О.О. Сингаївська</i><br>ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КРІ В ПРОЦЕСАХ<br>ДІЯЛЬНОСТІ ВИПРОБУВАЛЬНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ ЛЕГКОЇ<br>ПРОМИСЛОВОСТІ.....           | 161 |
| <i>О.П. Якубенко</i><br>СТВОРЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ<br>ВЛАДИ У СФЕРІ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ:<br>ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ.....               | 163 |
| <i>О.С. Денисенко</i><br>ПРОЗОРИСТЬ ТА ВІДКРИТІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ<br>МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ<br>ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД..... | 166 |
| <i>А. Калиакпарова</i><br>ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО<br>БИЗНЕСА В КАЗАХСТАНЕ.....                                                         | 168 |

## **ПРОЗОРИСТЬ ТА ВІДКРИТІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД**

Прозорість та відкритість діяльності суб'єктів владних повноважень законодавчо визначено як принцип за яким здійснюється доступ до публічної інформації (Закон України «Про доступ до публічної інформації», ст. 4). Більше того, «забезпечення прозорості та відкритості суб'єктів владних повноважень і створення механізмів реалізації права кожного на доступ до публічної інформації» визначено метою цього Закону [3]. Поряд з цим, Закон України «Про інформацію» (ст. 3) розглядає «забезпечення відкритості та прозорості діяльності суб'єктів владних повноважень» як один з основних напрямів державної інформаційної політики [4], віддаючи при цьому пріоритет іншій його складовій – відкритості.

На законодавчому рівні відсутнє трактування сутності понять «прозорість» та «відкритість» діяльності органів влади, а вище згадана різниця в акцентах при формулюванні принципу/напрямку державної інформаційної політики засвідчує потребу чіткого та однозначного їх розуміння. В науковій літературі зміст понять прозорості та відкритості теж розглядається варіативно.

Погодимося з міркуваннями науковців в тому, що прозорість окреслює доступність інформації про діяльність (включаючи управлінську) органів влади та владних управлінських структур. Принцип відкритості означає доступність управлінської діяльності органів влади для громадської участі та зовнішнього, зокрема, громадського контролю [2].

Зазначені принципи мають гарантувати загальнодоступність інформації про стан та ефективність діяльності органів місцевого самоврядування, здійснення контролю за дотриманням законодавства у їх діяльності, а також у діяльності їхніх посадових осіб. Тому на сьогодні прозорість і відкритість забезпечує кожному члену громади можливість дізнатися про механізми прийняття управлінських рішень на місцевому рівні

та створює умови проведення зовнішніх громадських перевірок.

Згідно з міркуванням І. Ф. Коржа фахівці Європейського Союзу поняття «відкритість» розглядають як таке, що має ширше значення, ніж термін «прозорість» (transparency – перебування під публічним контролем). Відкритість окреслює ще два аспекти – «доступність» (accessibility) кожному, у будь-який час і всюди та «чутливе реагування» (responsiveness) – готовність оперативно реагувати [2]. З огляду на це, прозорість можна розуміти і як складову відкритості.

Проте, вільний доступ громадян до інформації про діяльність органів влади (як прямий так і опосередкований) швидше є головним чинником відкритості (поряд з якістю нормативно-правової бази) [1]. При цьому зазначимо, що відкритість дій влади та можливість громадян впливати на процеси розробки і впровадження рішень на місцевому рівні забезпечується також шляхом встановленням зворотного зв'язку з громадськістю, публічного діалогу, партнерських стосунків органів місцевої влади та інститутів громадянського суспільства.

Прозорість діяльності органів місцевої влади є важливою як для членів територіальних громади, так і для місцевого бізнесу та потенційних інвесторів. Повний доступ до всіх видів даних про громаду має вагомe соціальне значення для її членів, оскільки руйнує бар'єр між запитом на інформацію для отримання публічних послуг і фактичним доступом до неї. Для місцевого бізнесу важливо донести можливості розвитку, що відкриваються для нього у громаді. Для потенційних інвесторів важливо поширювати чесні та актуальні дані про всі бізнес-можливості громади.

Відкритість роботи органів місцевого самоврядування повинна бути означена безпосередньою участю членів громади у їх діяльності, реальністю впливу громадян (їх об'єднань) на зміст цієї діяльності, в тому числі і за допомогою громадського контролю. До спектру форм реалізації громадянами права на участь в управлінні місцевими справами віднесемо: місцевий референдум; місцеві вибори; місцеві ініціативи; громадські слухання; загальні збори; створення груп стратегічного планування; роботу в органах місцевого самоврядування на добровільних засадах експертами, консультантами,

контролерами; самоорганізацію населення; мітинги, походи, демонстрації.

Оскільки, запровадження форм громадського управління обов'язково має спиратися на загальнодоступність інформації, то досліджуваний принцип діяльності органів місцевого самоврядування та чинник розвитку територіальних громад визначимо як принцип прозорості та відкритості, при цьому чітко розмежовуючи ці два поняття та розуміючи прозорість як передумову відкритості.

#### Список використаних джерел

1. Григорян О. О. Світовий і вітчизняний досвід забезпечення прозорості та відкритості органів державної влади в реалізації публічної політики (інформаційний аспект). URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej15/text/12GOOP1A.pdf>.

2. Корж І. Ф. Право на відкриті дані – як право приватного характеру. *Інформація і право*. № 1(28)/2019. С. 19-28. URL: [http://ippi.org.ua/sites/default/files/4\\_11.pdf](http://ippi.org.ua/sites/default/files/4_11.pdf).

3. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення : 25.04.2021).

4. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text2> (дата звернення : 25.04.2021).

А. Калмакпарова, магістрант

*Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева*

## ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В КАЗАХСТАНЕ

Малый и средний бизнес (МСБ) в Казахстане развивается быстрыми темпами, играет ключевую роль в развитии казахстанской экономики. Несмотря на значительную финансовую поддержку МСБ со стороны государства, он все еще сталкивается с препятствиями, мешающими его развитию.

Основные проблемы развития МСБ:

- ✓ Проверки контролирующими и налоговыми органами;
- ✓ Снижение покупательской способности и сложности в поиске рынков сбыта;
- ✓ Недостатки системы налогообложения субъектов МСБ;
- ✓ Высокая конкуренция;
- ✓ Проблема финансирования бизнеса;